

An aerial photograph of a serene landscape featuring a large, calm lake. Several small, forested islands are scattered across the water. The shoreline is densely wooded with tall evergreen trees. A few small buildings, including a church with a white steeple, are visible on the land. The overall scene is peaceful and natural.

ISONKYRÖN KUNNAN KONSERNIOHJE

Isonkyrön kunta

ISÖKYRÖ
ELÄMÄÄ SUUREMPI

Sisällys

1	JOHDANTO	2
2	SOVELTAMISALA	2
3	KONSERNIOHJEEN TARKOITUS JA TAVOITE	2
4	KESKEISET KÄSITTEET	2
5	KONSERNIOHJEEN KÄSITTELY JA HYVÄKSYMINEN.....	4
6	KONSERNIOHJEEN SITOVUUS	4
7	KUNNAN TOIMIELINTEN JA VIRANHALTIJOIDEN TOIMIVALLANJAKO	4
8	KUNTAKONSERNIN TALOUDEN JA INVESTOINTIEN SUUNNITTELU JA OHJAUS	5
9	KONSERNIVALVONNAN JA RAPORTOINNIN SEKÄ RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN.....	5
10	KUNNAN LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TIEDONSAANTIOIKEUDEN TURVAAMINEN	6
11	VELVOLLISUUS HANKKIA KUNNAN KANTA ENNEN PÄÄTÖKSENTEKOA	6
12	KONSERNIN SISÄISET PALVELUT.....	7
13	KUNNAN TYTÄRYHTEISÖJEN HALLITUSTEN KOKOONPANO JA NIMITTÄMINEN	8
14	ESTEELLISYYS KUNTAKONSERNISSA	8
15	KUNNAN TYTÄRYHTEISÖJEN HYVÄ HALLINTO- JA JOHTAMISTAPA	9
16	TIEDOTTAMINEN.....	9
17	KUNTAKONSERNIN TARKASTUS	10
18	VOIMAANTULO	10
	LIITE KONSERNIOHJEESEEN	11

1 JOHDANTO

Kuntakonserni on omistus- ja hallintorakenne, jonka tarkoituksena on mahdollistaa siihen kuuluvien yksiköiden välinen yhteensopivuus ja yhteistyö, josta koituu hyötyä kunnan asukkaille ja alueelle. Kunta emoyhteisönä vastaa kuntakonsernin kehityksen ohjaamisesta sekä kunnan järjestämien palvelujen määrittelystä.

Yhteisöjä käytetään täydentämään kunnan omaa palvelutuotantoa ja hoitamaan kuntakonsernin tarvitsemia tukitoimintoja.

Isonkyrön kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt noudattavat toiminnassaan Isonkyrön kunnanvaltuuston hyväksymää konserniohjetta. Osakkuusyhteisöissä ja yhteisyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että kunnan konserniohjeen periaatteet otetaan huomioon myös näissä yhteisöissä. Kuntayhtymien omistajaohjauksesta annetaan tarvittaessa erillisiä ohjeita. Isonkyrön kunnan konserniohjetta täydentää Isonkyrön kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet -niminen asiakirja.

2 SOVELTAMISALA

Konserniohje koskee Isonkyrön kuntaa ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden mahdollisia tytäryhteisöjä. Niiden kuntayhtymien osalta, joissa kunta on jäsenenä, konserniohjetta noudatetaan soveltuvin osin kunnan äänivaltaisuus huomioon ottaen. Lisäksi ohjetta voidaan hyödyntää soveltuvin osin kunnan osakkuusyhteisöjen ohjauksessa.

3 KONSERNIOHJEEN TARKOITUS JA TAVOITE

Konserniohjeella luodaan puitteet omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Konserniohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa ohjauksen menettelytapoja ja tehostaa kuntakonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kuntakonsernia ja kunnan muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kuntakonsernin kokonaisuus huomioon ottaen. Lisäksi kuntakonsernin tavoitteena on varmistaa tiedonkulku ja parantaa tytäryhteisöistä saadun tiedon laatua.

4 KESKEISET KÄSITTEET

Hyvä hallinto ja johtamistapa

Hyvällä hallinnolla ja johtamistavalla tarkoitetaan yhteisön hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää, joka määrittelee yhteisön johdon roolin, velvollisuudet sekä heidän suhteensa omistajaan. Hyvällä hallinnolla ja johtamistavalla edistetään toiminnan tuloksellisuutta.

Kunnan toiminta

Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Kuntakonserni

Isonkyrön kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin. Konsernitilinpäätöksen laativa kunta on kuntakonsernin emoyhteisö. Kunnan tytäryhteisö on yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolaissa (1336/1997) tarkoitettu määräysvalta. Myös kunnan määräysvallassa mahdollisesti olevat säätiöt kuuluvat kuntakonserniin.

Kuntayhtymä

Kuntayhtymä on jäsenkuntien valtuustojen hyväksymällä perussopimuksella perustettu jäsenkunnistaan erillinen julkisoikeudellinen oikeushenkilö, joka hoitaa jäsenkuntiensa puolesta perussopimuksen mukaisia tehtäviä.

Omistajaohjaus

Omistajaohjauksella tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla kunta omistajana tai jäsenenä aktiivisesti myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Toimenpiteet voivat liittyä mm. perustamissopimuksiin, yhtiöjärjestysmääräyksiin, muihin sopimuksiin, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen kuntaa eri yhteisöissä edustaville henkilöille tai muuhun kunnan määräysvallan käyttöön. Aktiiviseen omistajaohjaukseen kuuluu molemminpuolinen myötävaikuttaminen. Myötävaikuttamista voi tapahtua myös epämuodollisin keinoin erityisesti kunnan kokonaan omistamissa yhtiöissä.

Omistajaohjauksen periaatteet

Valtuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista. Omistajaohjauksen periaatteet ovat luonteeltaan pysyviä toimintaperiaatteita, jotka määrittelevät sen, miten kunnan omistamia yhtiöitä johdetaan, ohjataan ja valvotaan. Valtuuston linjaamat periaatteet ohjaavat konsernijohdolle kuuluvaa omistajaohjauksen käytännön toteuttamista ja siihen liittyvää päätöksentekoa niin kuntakonserniin kuuluvissa yhteisöissä kuin laajemminkin osaomistusyhteisöissä, kuntien yhteistoimintaorganisaatioissa ja kunnan sopimussuhteissa.

Omistajapolitiikka

Omistajapolitiikka on osa kuntastrategiaa, jonka valtuusto hyväksyy. Omistajapolitiikassa määritetään, missä kunnan on perusteltua olla omistajana ja sijoittajana. Omistajapolitiikassa asetetaan kriteerit, joilla arvioidaan omistuksen vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta. Omistajapolitiikka linjaa omistajaohjauksen sisältöä ja konkretisoituu konserniyhteisöille kunnan talousarviossa asetettuina tavoitteina. Isonkyrön kunnan omistajapolitiikka muodostuu kunnan konserniohjeesta, omistajapoliittisista linjauksista sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeesta.

Osakkuusyhteisö

Osakkuusyhteisöllä tarkoitetaan yhteisöä, jossa kunnalla yksin tai yhdessä yhden tai useamman tytäryhteisönsä kanssa taikka kunnan tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa, on vähintään 20 prosenttia ja enintään 50 prosenttia yhteisön osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä tai muu huomattava vaikutusvalta.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus. Sisäinen tarkastus on taho, jonka tehtävänä on arvioida ja varmentaa sisäisen valvonnan toimivuutta.

Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida ja hallita toimintaa liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia.

5 KONSERINOHJEEN KÄSITTELY JA HYVÄKSYMINEN

Konserniohjeen hyväksyy Isonkyrön kunnanvaltuusto.

Konserniohje käsitellään ja merkitään tiedoksi kunnan tytäryhteisöjen yhtiökokouksissa ja hallituksissa sekä muiden kunnan määräysvallassa olevien yhteisöjen vastaavissa toimielimissä. Samalla tytäryhteisö sitoutuu konserniohjeen noudattamiseen kokonaisuudessaan.

Ajantasainen luettelo Isonkyrön kuntakonserniin kuuluvista tytäryhteisöistä löytyy Isonkyrön kunnan verkkosivuilta (liitteenä on ohjeen laatimishetken luettelo).

6 KONSERNIOHJEEN SITOVUUS

Kuntakonsernissa hyväksyttyä konserniohjetta noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta pakottavasta lainsäädännöstä, yhtiöjärjestyksestä, sopimuksista tai säännöistä muuta johdu.

Käyttäessään omistajaohjausta kunta ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella (yhdenvertaisuusperiaate).

Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten, kuten yhteisö- tai kirjanpitolainsäädännön tai muun pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. Yhteisön johdon on ilmoitettava ristiriidasta välittömästi kirjallisesti Isonkyrön kunnanjohtajalle.

Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen tai kuntayhtymän johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta.

7 KUNNAN TOIMIELINTEN JA VIRANHALTIJOIDEN TOIMIVALLANJAKO

Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä valtuuston päätösten mukaisesti. Konsernivalvonta on tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurantaa, analysointia ja raportointia sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden seurantaa.

Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Konsernijohdon tehtävistä ja toimivallan jaosta määrätään tarkemmin kunnan hallintosäännössä.

Kunnanvaltuusto määrittelee omistajapolitiikan linjaukset, hyväksyy vuosittaisissa talousarvioissa tai muutoin strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä valvoo osaltaan niiden toteutumista.

Kunnanhallitus johtaa ja ohjaa kuntakonsernia sekä valvoo, että kuntakonsernin osat toimivat valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja seuraavat kuntakonsernin osien toimintaa ja tavoitteiden toteutumista päätehty työnsä mukaisesti ja arvioivat konsernirakenteen kehittämistarpeita. Mahdolliset epäkohdat käsitellään konsernijohtossa ja niistä raportoidaan kunnanvaltuustolle.

8 KUNTAKONSERNIN TALouden JA INVESTOINTIEN SUUNNITTELU JA OHJAUS

Kunnanvaltuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kunnan strategiasta ja omistajapoliittisista linjauksista sekä yhteisön liiketoiminnasta. Tarvittaessa konsernijohto neuvottelee tytäryhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä. Yhteistyön tuloksena asetetuilla tavoitteilla pyritään varmistamaan, että tytäryhteisöjen toiminta on kuntakonsernin kokonaisedun mukaista. Tytäryhteisöjen taloussuunnitelmien tulee perustua kunnanvaltuuston niille asettamiin tavoitteisiin. Tytäryhteisön hallitus vastaa asianmukaisen taloudenhoidon järjestämisestä. Konsernijohto pyrkii tukemaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Tytäryhteisöjen tulee toimittaa 30.11. mennessä kunnalle alkavaa tilikautta koskeva talousarvio. Talousarvioon tulee kirjata tytäryhteisön toiminnalliset, taloudelliset ja laadulliset tavoitteet, joissa on huomioitava kunnan tytäryhteisöille antamat ohjeet. Tilivuoden aikana talousarvioon tehtävistä oleellisista muutoksista tulee raportoida kunnanhallitukselle.

Kunnan talousarviossa ja -suunnitelmassa on otettava huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Tätä varten tytäryhteisöjen hallitusten tulee toimittaa kunnalle sen edellyttämät tiedot tytäryhteisöjen yhteisöjen toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Tämän lisäksi tytäryhteisöjen tulee toimittaa tiedot mm. tulevista konserni- ja yhtiöjärjestelyistä, merkittävistä muutoksista mainittujen yhteisöjen liiketoiminnassa ja toimialassa sekä merkittävistä sitoumuksista.

9 KONSERNIVALVONNAN JA RAPORTOINNIN SEKÄ RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN

Kunnan tytäryhteisön ja kuntayhtymän on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Kuntakonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi. Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä tulee noudattaa soveltuvaa yhteisöoikeudellista lainsäädäntöä, kirjanpitolain mukaisia kirjanpito- ja tilinpäätössäännöksiä, kuntalain mukaisia konsernisäännöksiä sekä hyvää kirjanpitotapaa. Yhteisöt laativat kirjanpidon yhtenäisesti siten, että tilinpäätöksistä on laadittavissa konsernitilinpäätös.

Konsernijohto seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta. Tytäryhteisön tulee antaa seurantaan varten erikseen pyydettyä kunnalle neljännesvuosiraportti toiminnan ja talouden kehitymisestä sekä arvio asetettujen tavoitteiden toteutumisesta ja niihin liittyvistä riskeistä. Todennäköisesti realisoituvasta riskistä on raportoiva viipymättä konsernijohtolle. Katsaukseen tulee sisällyttää ainakin tiedot talouden ja asetettujen tavoitteiden toteutumasta, johtopäätökset yhteisön toiminnan ja talouden tilasta sekä ehdotukset korjaaviksi toimenpiteiksi. Katsauksen yhteydessä tulee toimittaa pitkä tuloslaskelma, tase ja pyydettyä kassavirtaennuste.

Tytäryhteisöjen ja omistusyhteisöjen tulee toimittaa 28.2. kunnalle tilinpäätösasiakirjat käsittäen tuloslaskelman ja taseen liitetietoineen sekä toimintakertomuksen. Tilintarkastuskertomus toimitetaan myöhemmin sen valmistuttua. Lisäksi tytäryhteisöjen on toimitettava selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä oma arvio konserniyhtiön tulevasta kehityksestä.

Kunta antaa tarkemmat ohjeet konsernitilinpäätöksen laatimiseksi tarvittavista tiedoista, laadinta-aikataulusta, tiedonannon määräajoista ja mahdollisista tiedonantopohjista tilinpäätös- ja toimintakertomustietojen ilmoittamisessa. Yhtiökokous- ja vastaavat pöytäkirjajäljennökset sekä tilinpäätösasiakirjat toimitetaan kunnan kirjaamoon.

Kuntakonsernissa noudatetaan yhtenäistä riskienhallintapolitiikkaa, jonka periaatteet on kuvattu Isonkyrön kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeessa. Poliitiikalla määritetään ne periaatteet, joiden mukaan riskeihin varaudutaan.

Tytäryhteisöjen ja yhteisyhteisöjen hallitusten on huolehdittava toiminnan laajuuteen nähden riittävästä varahenkilöjärjestelmästä.

10 KUNNAN LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TIEDONSAANTIOIKEUDEN TURVAAMINEN

Kuntalain 83 §:n mukaan luottamushenkilöllä on oikeus saada kunnan viranomaisilta sen hallussa olevien tytäryhteisöjen toimintaa koskevia tietoja, joita luottamushenkilö pitää toimessaan tarpeellisina ja jotka viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaan eivät ole vielä julkisia ja jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Tietopyyntö esitetään kirjallisesti Isonkyrön kunnanjohtajalle.

Luottamushenkilö ei saa luovuttaa tietojensaantioikeuden nojalla saamia tietoja eteenpäin, koska tiedot on tarkoitettu vain hänelle henkilökohtaisesti luottamustehtävän hoitamista varten. Asiakirjoihin tulee merkitä, mikäli ne ovat salassa pidettäviä.

11 VELVOLLISUUS HANKKIA KUNNAN KANTA ENNEN PÄÄTÖKSENTEKOA

Tytäryhteisön on jo valmisteluvaiheessa hankittava Isonkyrön kunnan konsernijohtolta kirjallinen ennakkokanta tehdessään päätöstä merkittävästä asiasta. Kunnan ennakkokanta on annettava viipymättä, eikä ennakkokannan antaminen saa hidastaa tytäryhteisön toimintaa.

Velvollisuus kunnan ennakkokannan hankkimiseen on tytäryhteisön hallituksen puheenjohtajalla, toimitusjohtajalla tai vastaavalla. Tytäryhteisön hallituksen puheenjohtajalla, toimitusjohtajalla tai vastaavalla on velvollisuus valvoa, että ennakkokanta on hankittu ja kanta kirjataan kunkin kokouksen pöytäkirjaan. Pyyntö ennakkokannasta on tehtävä esityksen muotoon.

Kunnan ennakkokanta on hankittava ainakin seuraaviin toimenpiteisiin:

- tytäryhteisön perustaminen;
- yhteisön toiminta-ajatuksen, toiminnan tai juridisen rakenteen muuttaminen asioihin, jotka olennaisilta osin poikkeavat kuntastrategiassa ja talousarviossa tytäryhteisöille asetetuista tavoitteista;
- yhteisön toiminnan muuttaminen siten, että yhteisö voi menettää hankintalainsäädäntöön tai oikeuskäytäntöön perustuvan sidosyksikköasemansa suhteessa kuntaan;
- yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen;
- toimitusjohtajan valinta ja palkkausjärjestelmä sekä sen muutokset;
- yhtiön henkilöstön kannustinjärjestelmä ja sen muutokset;

- pääomarakenteen muuttaminen;
- investoinnit, jotka eivät ole talousarviossa;
- varsinaiseen toimintaan kuulumattomat tai siihen vain epäsuorasti liittyvät investoinnit ja niiden rahoitus;
- kiinteistö- ja yrityskaupat;
- osakkeiden merkintä, mikäli osakkeiden ostamista ja omistamista ei erityisesti ole annettu yhtiön tehtäväksi;
- toimintaan nähden tärkeän omaisuuden tai oikeuksien (ml. immateriaalioikeudet) hankkiminen, myyminen, vuokraaminen, luovuttaminen tai panttaaminen;
- lainanotto ja -anto sekä vakuuksien, takausten taikka muiden yhtiöitä sitovien merkittävien rahavelvoitteiden antaminen tai niiden ehtojen olennainen muuttaminen;
- johdannaisinstrumenttien käyttö;
- muuhun kuin yhteisön tavanomaiseen toimintaan kuuluvat tai epätavallisin ehdoin tehtävät sopimukset yhtiön ja sen osakkeenomistajan taikka hallituksen jäsenen välillä, kyseisten sopimusten muuttaminen sekä sopimuksiin perustuvista oikeuksista luopuminen
- periaatteelliset tai taloudellisesti merkittävät sopimukset ja toiminnan laajakantoiset muutokset
- yhteisön omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan taikka saneerausmenettelyyn hakeutuminen;
- muu yhtiön tai kunnan kannalta merkittävä asia.

12 KONSERNIN SISÄISET PALVELUT

Konsernin sisäiset hankinnat

Keskitettyjen palveluiden kilpailukykyisellä ja laadukkaalla järjestämisellä voidaan saavuttaa konsernille huomattavia toiminnallisia ja taloudellisia etuja sekä hallita riskejä.

Tytäryhteisöt voivat saada pyydettyjä tukipalveluja, jos kunnalla on resursseja palveluiden tuottamiseksi. Palveluista maksetaan kunnalle kohtuullinen korvaus. Merkittävien ulkopuolisten tukipalveluiden ostoon tytäryhteisön tulee pyytää konsernijohtoon suostumus.

Kunnan tekninen palvelualue koordinoi kunnan tilojen käyttöä. Kuntakonsernin yksiköt sijoittuvat ensisijaisesti omiin tiloihin tai kunnan omistamiin tiloihin tai kunnan muiden tytäryhtiöiden tiloihin. Ulkoisten tilojen vuokraamiseen on oltava konsernijohtoon suostumus.

Tytäryhteisöjen hankinnat kuuluvat pääsääntöisesti julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) ja sen edellyttämän kilpailuttamisvelvoitteen piiriin. Hankinnoissa on otettava huomioon myös Isonkyrön kunnan hankintaohje. Hankinnoissa on käytettävä hyväksi olemassa olevat kilpailumahdollisuudet ja pyrittävä kokonaistaloudellisesti edullisimpaan lopputulokseen.

Kunnan toiminta markkinoilla

Kunnan markkinaehtoisesti toimivat tytäryhteisöt noudattavat muihin samalla toimialalla toimiviin yhteisöihin verrattuna vertailukelpoisia toimintaperiaatteita sekä rahoitusrakennetta, jotta kunnan omistus ei vääristä kilpailua. Kunnan markkinaehtoisesti toimiville tytäryhteisöille asetetaan tuottotavoitteet

kilpailuneutraliteettisäännökset huomioon ottaen. Kunnan omistajuus ei saa aiheuttaa kilpailuetua eikä -haittaa markkinaehtoisesti toimiville yhteisöille.

Muilla kuin markkinaehtoisesti toimiville kunnan tytäryhteisöille on asetettava kunnan palvelutuotantoon tai muuhun toimintaan liittyviä erityistehtäviä. Tätä ei tarvitse asettaa, mikä ne eivät toimi kilpailutilanteessa markkinoilla ja tavoittele toiminnallaan liikevoittoa.

Rahoitus, sijoittaminen ja takauksen antaminen

Tytäryhteisöjen on noudatettava kunnanvaltuuston mahdollisesti hyväksymiä rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteita. Tytäryhteisöllä tulee olla toimintansa laatuun ja laajuuteen nähden riittävä rahoitussuunnitelma.

Mikäli tytäryhteisö pyytää lainoille kunnan takausta, tulee takauspyynnön yhteydessä laatia selvitys yhteisön liiketoiminta- ja taloussuunnitelmasta sekä takaukseen mahdollisesti sisältyvistä riskeistä, jotka saatetaan kunnanvaltuuston tietoon takauspäätöstä tehtäessä. Yhteisö ei saa ilman kunnanhallituksen lupaa antaa takauksia tai käyttää omaisuuttaan muiden velkojen vakuutena.

Henkilöstöpolitiikka

Kunnan tytäryhteisöt ovat vastuullisia työnantajia, jotka toteuttavat hyvää johtamista sekä huolehtivat työelämän laadusta ja henkilöstön hyvinvoinnista. Tytäryhteisön on noudatettava toiminnassaan soveltuvien osin Isonkyrön kunnan henkilöstöpolitiikan periaatteita. Koulutus- ja henkilöstöpalvelujen järjestämisessä tehdään yhteistyötä.

Tytäryhteisön tulee ottaa huomioon henkilöstöä hankkiessaan kuntakonsernin sisäiset henkilöstön siirtotarpeet.

13 KUNNAN TYTÄRYHTeisÖJEN HALLITUSTEN KOKOONPANO JA NIMITTÄMINEN

Konsernijohto antaa ohjeet tytäryhteisöjen hallitusten nimitysprosessista.

Hallitusjäsenehdokkaiksi tulee nimetä ja valita naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) mukaisesti naisia ja miehiä. Tytäryhteisöjen hallituksiin nimetään kuntakonsernin ulkopuolisia henkilöitä, mikäli se on kuntakonsernin kokonaisedun näkökulmasta perusteltua.

Tytäryhteisöjen hallituksella tulee kollektiivina olla toimialan tuntemuksen lisäksi riittävä liiketoiminnan ja talouden osaaminen sekä kyky ohjata toimitusjohtajaa yhteisölle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

14 ESTEELLISYYS KUNTAKONSERNISSA

Mikäli konsernijohtoon kuuluva kunnanhallituksen jäsen tai kunnanjohtaja on tytäryhteisön hallituksen jäsen, hän on esteellinen käsittelemään kunnanhallituksessa asioita, joissa tytäryhteisö on asianosainen tai sille on mahdollisesti odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa asian käsittelystä.

Tytäryhteisön hallituksessa henkilö on esteellinen, jos kysymys on hallituksen jäsenen ja yhteisön välisestä sopimuksesta tai yhteisön ja kolmannen välisestä sopimuksesta, jos hänelle on odotettavissa siitä olennaista etua, joka saattaa olla ristiriidassa yhteisön edun kanssa.

Kuntayhtymän johtaja ja hallituksen jäsenet ovat esteellisiä, jos kunnan edut ovat ristiriidassa kuntayhtymän etujen kanssa taikka asian tasapuolinen käsittely edellyttää, ettei henkilö osallistu asian käsittelyyn.

15 KUNNAN TYTÄRYHTEISÖJEN HYVÄ HALLINTO- JA JOHTAMISTAPA

Hyvään hallintotapaan kuuluu, että kunnan tytäryhteisöjen asioita kunnan hallinnossa käsiteltäessä noudatetaan hallintolakia ja muita menettelytapasäännöksiä.

Konserniyhteisöjen tulee noudattaa hallintolain (434/2003) mukaisia hyvän hallinnon periaatteita. Periaatteiden tehtävänä on varmistaa, että tytäryhteisöissä toteutuvat terveet liikeperiaatteet, riittävä avoimuus, taloustietojen oikeellisuus, asianmukainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta ja että kunnan omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kuntakonsernin kokonaisuutena turvaten.

Tytäryhteisöjen hallitusten tulee tutustua kunnassa hyväksyttyyn hyvän hallinnon ohjeeseen ja noudattaa sitä hallitustyöskentelyssään. Hyvän hallinnon ohje ohjaa myös yleisohjeena kuntaa yhtiökokouksessa edustavia ja muita kunnan puolesta omistajaohjausta käyttäviä.

Hallituksella on oltava työjärjestys, johon on kirjattu hallituksen työskentelytavat, kokousten pöytäkirjaaminen ja hallituksen kokoontumisaikataulu.

Tytäryhteisön hallitus vastaa siitä, että yhtiössä noudatetaan hyvää liiketapaa ja lahjonnanvastaisia periaatteita. Eri vaalien yksittäisille ehdokkaille tai heidän tukiyhdistyksilleen ei saa antaa kuntakonsernilta taloudellista vaalitukea. Tytäryhteisöt eivät saa antaa tukea poliittiseen toimintaan.

Konserniyhteisöjen hallituksen jäseninä toimivien kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on ilmoitettava hallituksen jäsenyydestä sidonnaisuusilmoituksessaan.

16 TIEDOTTAMINEN

Kunta tiedottaa kunnan toiminnasta asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille kuntalain (410/2015) edellyttämällä tavalla. Tiedottamisvelvollisuus koskee koko kuntakonsernin toimintaa, osallistumista kunnan ja kuntien yhteistoimintaan sekä muuta omistukseen, sopimukseen tai rahoittamiseen perustuvaa toimintaa.

Tytäryhteisön on annettava tiedotusta varten kunnalle tiedotukseen tarvittavat tiedot. Ennen tietojen antamista tytäryhteisön on arvioitava, voidaanko tiedot antaa aiheuttamatta yhteisölle haittaa.

Tytäryhteisön on myös oma-aloitteisesti tiedotettava toiminnastaan ja taloudestaan. Yhteisön on informoitava kuntaa ennen merkittävän asian julkiseksi tuloa. Yhteisön tiedottamisen on tuettava konsernin asettamia tavoitteita.

Tytäryhteisöjä koskevasta tiedotuksen tarkoituksenmukaisesta järjestämisestä vastaa yhteisön puolesta hallitus ja toimitusjohtaja sekä kunnan puolella kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Tiedottamisessa ja tietojen antamisessa yhteisöjä koskevissa asioissa tulee huomioida kunnan yleiset tiedotusperiaatteet sekä julkisuus- ja lassapitosäännökset.

17 KUNTAKONSERNIN TARKASTUS

Tilintarkastus

Kunnan tytäryhteisön tilintarkastajaksi valitaan kunnan tilintarkastusyhteisö, ellei tästä poikkeamiseen ole tytäryhteisöjen suureen lukumäärään tai muuhun tarkastuksen järjestämiseen perustuvaa syytä. Kaikkiin kunnan tytäryhteisöihin tulee valita tilintarkastaja, vaikka yhteisöä koskevat säännökset sallisivat myös toiminnantarkastajan valitsemisen. Asia tulee huomioida yhtiöjärjestyksessä.

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta laatii suunnitelman konserniyhteisöjen tilintarkastuksen järjestämisestä tilintarkastajaehdokkaiden nimeämistä varten. Konsernijohto nimeää tilintarkastajaehdokkaat yhtiökokouksissa ja säätiöiden vuosikokouksissa tehtävää päätöstä varten.

Tarkastuslautakunnalla on oikeus pyytää ja saada tytäryhteisöiltä tietoja valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen ja kuntakonsernin tuloksellisuuden arviointia varten. Tarkastuslautakunta voi kutsua tytäryhteisön toimielimen jäsenen tai palveluksessa olevan henkilön kuultavaksi lautakunnan kokoukseen. Tarkastuslautakunnan jäsen ei saa paljastaa haltuunsa saamaa salassa pidettävää tietoa sivulliselle.

Sisäinen tarkastus

Sisäistä tarkastusta tekevällä taholla sekä konsernijohdolla on oikeus pyytää ja saada tytäryhteisöiltä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja kehittämistoiminnan sekä muun tarkastustoiminnan edellyttämät tiedot. Sisäistä tarkastusta tekevällä taholla on oikeus tarkastaa tytäryhteisön toimintaa ja taloutta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseen liittyviä prosesseja. Sisäistä tarkastusta tekevä henkilöstö ei saa paljastaa sivulliselle haltuunsa mahdollisesti saamaansa salassa pidettävää tietoa.

18 VOIMAANTULO

Tämä konserniohje tulee voimaan 1.1.2026 ja korvaa 1.7.2017 voimaan tulleen konserniohjeen.

LIITE KONSERNIOHJEESEEN

Tytäryhteisöt

Isonkyrön Asuntovuokraus Oy 100 %

Isonkyrön Lämpö Oy 100 %

Isonkyrön Kehitys Oy 100 %

Kuntayhtymät

Seinäjoen koulutuskuntayhtymä 0,91 %

Etelä-Pohjanmaan Liitto 2,30 %

Yhteisyhteisöt

Kyrönmaan Jätevesi Oy 50 %

Osakkuusyhteisöt

AOY Koulukatu I 23 %

AOY Isonkyrön Kyrönniemi 21 %
